

UPRAWNIENIA PRZYSŁUGUJĄCE SENIOROM

DO LEKARZA BEZ CZEKANIA W KOLEJCE

Kto ma prawo do leczenia się poza kolejnością stanowi ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Określa ona co oznacza „leczenie poza kolejnością” Oznacza to, że:

- gdy idziemy z pierwszą wizytą do specjalisty w poradni (specjalistyczna ambulatoryjna opieka zdrowotna) powinniśmy być przyjęci przez lekarza w dniu zgłoszenia się. Jeśli nie jest to możliwe lekarz lub rejestratorka powinni wyznaczyć wizytę w ciągu 7 dni roboczych. Uprawnienie dotyczy wizyt pierwszorazowych, bo terminy następnych wyznacza lekarz. Termin 7 dni nie dotyczy zabiegów rehabilitacyjnych. Jednak i wtedy rozpoczęcie zabiegów powinno być wyznaczone w pierwszym możliwym terminie;

– gdy mamy skierowanie na różne zabiegi, operacje, leczenie do szpitala tu też powinniśmy być przyjęci poza kolejnością, ale nie musi to oznaczać „w ciągu 7 dni”. Może to być termin dłuższy, jednak poza kolejnością wynikającą z listy oczekujących. Pacjenci z prawem leczenia poza kolejnością mają pierwszeństwo przed skierowaniami pilnymi.

Lista uprawnionych do leczenia poza kolejnością

- + osoby z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- + osoby z decyzjami ZUS, KRUS, resortowych komisji ds. inwalidztwa i zatrudnienia, przyznające I grupę inwalidzką lub uznające daną osobę za całkowicie niezdolną do pracy i samodzielnej egzystencji. **Warto tu zaznaczyć, że wiele osób starszych ma od dawna przyznaną I grupę inwalidzką i nie wie, że od lipca 2018 r. uprawnia ona także do leczenia się poza kolejnością,**
- + inwalidzi wojenni i wojskowi kombatanci,
- + osoby represjonowane z powodów politycznych,
- + działacze opozycji antykomunistycznej,
- + osoby deportowane do pracy przymusowej,
- + uprawnieni żołnierze lub pracownicy w zakresie leczenia urazów lub chorób nabytych podczas wykonywania zadań poza granicami państwa,
- + weteran poszkodowany uprawniony do bezpłatnych świadczeń opieki zdrowotnej - dotyczy to tylko leczenia urazów lub chorób nabytych podczas wykonywania zadań poza granicami państwa,
- + zasłużeni honorowi dawcy krwi,
- + zasłużeni dawcy przeszczepów,
- + kobiety w ciąży,
- + osobom do 18. roku życia, u których stwierdzono ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu (na podstawie ustawy „Za życiem”),
- + osoby z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Kto bez skierowania do specjalisty

Skierowania do specjalisty nie potrzebują:

- + osoby z orzeczeniem o niepełnosprawności w stopniu znacznym (I grupa inwalidztwa)
- + osoby posiadające orzeczenie o niepełnosprawności ze wskazaniem konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy drugiej osoby;
 - + osoby do 18 roku życia, u których stwierdzono ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu (na podstawie ustawy „Za życiem”)
- + inwalidzi wojenni i wojskowi
- + kombatanci
- + osoby represjonowane z powodów politycznych
- + działacze opozycji antykomunistycznej
- + osoby deportowane do pracy przymusowej
- + uprawnieni żołnierze lub pracownicy w zakresie leczenia urazów lub chorób nabytych podczas wykonywania zadań poza granicami państwa
- + weteran uszkodzony uprawniony do bezpłatnych świadczeń opieki zdrowotnej - dotyczy to tylko leczenia urazów lub chorób nabytych podczas wykonywania zadań poza granicami państwa
- + cywilne niewidome ofiary wojny (**Uwaga! Ta grupa nie jest uprawniona do leczenia się poza kolejnością.**)

Żeby skorzystać z uprawnień do leczenia się poza kolejką lub bez skierowania do specjalisty trzeba okazać się odpowiednim dokumentem.

Opracowała na podstawie artykułu red. Jolanty Zielaznej w Ziemia Kaliska-Ostrów Piątek 25.01.2019 r. - G. Mazurek

Komunikacja

Kaliskie Linie Autobusowe Sp. z o.o

Do korzystania z przejazdów bezpłatnych na wszystkich liniach autobusowych KLA uprawnieni są:

- 1) osoby, które ukończyły 70. rok życia, przy kontroli okazują dowód osobisty
- 2) osoby o znacznym stopniu niepełnosprawności lub o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności spowodowanymi chorobami wzroku,
- 3) opiekun lub osoba, która ukończyła 13. rok życia, towarzysząca w podróży osobie wymienionej w pkt 2,
- 4) Inwalidzi wojenni i wojskowi zaliczeni do I grupy inwalidzkiej.

Do korzystania z przejazdów ulgowych w wysokości 50% na wszystkich liniach autobusowych KLA uprawnieni są:

- 1) emeryci i renciści,
- 2) kombatanci.
- 3) rodzice lub opiekunowie prawni dzieci, którym przyznano Kartę „Kalisz Rodzina 3+”

Osoby korzystające z wymienionych uprawnień do przejazdów bezpłatnych lub ulgowych muszą posiadać dokument potwierdzający tożsamość i przynależność do danej grupy uprawnionych lub ważną kartę elektroniczną wydaną przez KLA na podstawie wymaganych dokumentów.

Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej (PKS Kalisz)

Ulgi ustawowe przysługują na bilety jednorazowe

1. Emerytom, rencistom i inwalidom - w wysokości 51%
2. Kombatantom – w wysokości 51%
3. Weteranom wojennym– w wysokości 37%
4. Osobom niezdolnym do samodzielnej egzystencji – w wysokości 49% na autobusy zwykłe i w wysokości 37% na autobusy pośpieszne
5. Inwalidom wojennym i wojskowym I grupy – w wysokości 78%
6. Inwalidom wojennym i wojskowym II i III grupy i osobom represjonowanym – w wysokości 37%
7. Przewodnikowi lub opiekunowi towarzyszącemu w podróży osobie niewidomej (przewodnikiem może być osoba, która ukończyła 13 r.ż. lub pies) lub niezdolnej do samodzielnej egzystencji (osoba pełnoletnia) – w wysokości 95%
8. Przewodnik lub opiekun towarzyszący w podróży inwalidzie wojennemu i wojskowemu zaliczonemu do I grupy inwalidzkiej – w wysokości 95%
9. Senatorom i posłom – w wysokości 100%

Uprawnienia do korzystania z ww. ulg na bilet jednorazowy lub miesięczny stanowi posiadanie dokumentu potwierdzającego takie możliwości. Informacja tel. 62 768 00 91, 62 768 00 92.

Uwaga - każdy z przewoźników np. PKS Poznań, PKS Gorzów i inni, może wprowadzić ulgi handlowe promujące określone przejazdy dla osób starszych (60+) nie mających uprawnień ustawowych do ulg. Informacje można uzyskać na stronach internetowych tych jednostek.

Polskie Koleje Państwowe

I. W ramach Biletu dla Seniora przysługuje zniżka 30%

- każdemu kto ukończył 60 lat na przejazdy w komunikacji krajowej,
- na pociągi "PKP Intercity" S.A. wszystkich kategorii w 1. i 2. klasie, także w przypadku biletów miesięcznych. Aby potwierdzić uprawnienie do zniżki, wystarczy okazać konduktorowi dokument ze zdjęciem potwierdzający tożsamość i wiek, np. dowód osobisty.

II. W ramach biletu REGIO Senior

- dla osób, które ukończyły 60. rok życia, na wszystkie krajowe połączenia kolejowe Przewozów Regionalnych przysługuje

- **25% zniżki** na bilety jednorazowe w dowolnych relacjach oraz
- **10% zniżki** na bilety okresowe (tygodniowe, miesięczne i kwartalne),

Wystarczy mieć przy sobie dokument tożsamości potwierdzający wiek.

III. Szczególna ulga ustawowa w wysokości 37% przysługuje emerytom i rencistom do dwóch przejazdów w ciągu roku w 2. klasie wszystkich kategorii pociągów "PKP Intercity" S.A. w komunikacji krajowej.

Przejazd "tam" i "z powrotem" jest traktowany jako dwa oddzielne przejazdy.

Prawo do zniżki przysługuje na podstawie zaświadczenia (legitymacji) wydawanej przez terenowe jednostki Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów. W Kaliszu ul. Skalmierzycka 10, tel: 62 757-18-16.

Zaświadczenie (legitymację) należy okazać wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem potwierdzającym tożsamość przy zakupie biletów w kasie PKP.

Z dwóch ulgowych przejazdów w ciągu roku mogą też skorzystać współmałżonkowie, na których pobierane są zasiłki rodzinne.

Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów wydaje ww. zaświadczenie (legitymację) na okres 3 lat do wykorzystania, na podstawie Legitymacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Numeru Świadczenia.

Koszt legitymacji wynosi 10 zł.

Członkowie P.Z.E.R i I otrzymują zaświadczenie bezpłatnie.

Legitymacja jest drukiem ścisłego zarachowania i przy ubieganiu się o kolejną należy zdać wykorzystaną. P.Z.E.R i I nie wystawia duplikatów.

Funkcjonujące spółki przewozowe oferują dla obywateli w wieku 60 + różne oferty ulgowe. Zniżki wahają się pomiędzy 25 a 50 %, w zależności od przewoźnika - www.utk.gov.pl/pl/aktualności <http://biletyregio.pl>

Zniżki na przeloty

Większość międzynarodowych linii lotniczych oferuje ulgi na przeloty dla pasażerów po 60-65. roku życia (na podstawie dowodu tożsamości). Ulga ta ustalana jest indywidualnie przez linie lotnicze. Dotyczy to zarówno rejsów europejskich, jaki i międzykontynentalnych również w PLL LOT. Ulgi zazwyczaj wynoszą od 10 do 25 proc. i najczęściej stosowane są przy podróżach z Polski do Stanów Zjednoczonych, Kanady i Izraela. LOT ma szereg ułatwień dla osób starszych na przykład możliwość zamówienia bezpłatnej usługi asysty na lotnisku. Można liczyć na dowieszenie do samolotu na specjalnym wózku, a w wyjątkowych przypadkach nawet na specjalne miejsce w samolocie. Co ważne, wózki tych pasażerów są przewożone bezpłatnie!

Paszport 50% taniej

Emeryci, renciści i osoby niepełnosprawne oraz współmałżonkowie tych osób, pozostający na ich wyłącznym utrzymaniu płacą połowę kwoty za wydanie paszportu, tj. 70 zł. Również osoby przebywające w domach pomocy społecznej lub w zakładach opiekuńczych, albo korzystających z pomocy społecznej w formie zasiłków stałych.

Nie pobiera się opłaty paszportowej od osób, które w dniu złożenia wniosku mają ukończone 70 lat oraz od osób przebywających w domach pomocy społecznej lub w zakładach opiekuńczych albo korzystających z pomocy społecznej, jeśli ich wyjazd wiąże się z długotrwałym leczeniem lub koniecznością poddania się operacji – <https://mswia.gov.pl>

F. 2. Podróże zagraniczne

Karty seniora za granicą

Najlepszym rozwiązaniem dla seniorów za granicą jest **Inter Rail karta** dla osób powyżej 60. roku życia. Uprawnia ona do podróżowania koleją po całej Europie (z wyjątkiem Białorusi, Rosji, Ukrainy, Albanii i krajów bałtyckich), w cenie jednego biletu ważnego w określonym przedziale czasowym. Opcje są następujące: do wyboru pięć dni w ramach dziesięciodniowego okresu ważności biletu (a więc wakacje trwają np. od 1 do 10 lipca, z czego pięć dni możemy podróżować pociągiem - cena dla seniora 224 euro w drugiej klasie) lub dziesięć dni do wyboru w ramach okresu ważności 22-dniowego (359 euro), 15-dniowego (323 euro) i miesięcznego (539 euro). Za miejscówki w pociągach szybkiej kolei (TGV, ICE, Thalys, AVE) trzeba dopłacić. Nie są to jednak duże sumy - od 2 do 10 euro za przejazd - www.intercity.pl.

W Hiszpanii osoby, które ukończyły 60. rok życia, mają prawo do 40-procentowej zniżki. Podobne prawo obowiązuje na Węgrzech, z tym, że tam emeryci mogą liczyć na zniżki w wysokości 20 procent.

Rejsy dla seniorów

Jak twierdzi Karol Rosada z Sea Tours - www.seatours.pl klientami biura bywają na przykład zorganizowane grupy z Uniwersytetów Trzeciego Wieku, które rezerwują tańsze rejsy do Sztokholmu (cena ok. 800 złotych od osoby za trzy dni), albo zwiedzanie stolic skandynawskich (Oslo, Kopenhaga) za około 1500 złotych. Warto polecić w tym regionie (Bałtyk, Morze Północne) są także Stena Line www.stenaline.com, Polferries - www.polferries.pl i Unity Line www.unityline.pl. Dobre oferty rejsów dla seniorów ma Niebieska mila www.niebieskamila.pl, która koncentruje się na rejsach po Morzu Śródziemnym i Karaibach. Spośród linii wycieczkowych współpracujących z Niebieską Linią jednak jedynie Carnival obsługujący region

Obiekty kultury

Kina w Kaliszu

1/ **Helios**

2D- poniedz., środa, czwartek	20,50 zł
Tani wtorek	14,50 zł
Piątek, sobota, niedziela, święto	22,50 zł
3D –poniedz., środa, czwartek	22,50 zł
Tani wtorek	14,50 zł
Piątek, sobota, niedziela, święto	24,50 zł

Od poniedziałku do piątku, na seanse do godz. 13.30 każdy bilet kosztuje jedynie 18,50 zł!
Promocja nie obejmuje seansów 3D Świąt i Tanich Wtorków!

2/ **3D-Galeria Tęcza**

2D- poniedz., wtorek, czwartek	17,90 zł
Super środa	15,90 zł
Piątek, sobota, niedziela, święto	19,90 zł
3D- poniedz., wtorek, czwartek	18,90 zł
Super środa	15,90 zł
Piątek, sobota, niedziela, święto	21,90 zł

3/ **Kino Centrum**

2D- pon., wtorek, środa, piątek, sob., niedz. 12,00 zł
Czwartek 10,00 zł

Filharmonia Kaliska - www.filharmoniakaliska.pl

Ulgowe standardowe- 20-30 zł.

(dla osób legitymujących się legitymacją ZUS).

Koncerty specjalne – ceny mogą być wyższe.

Teatr im. W. Bogusławskiego w Kaliszu – www.teatr.kalisz.pl

Bilet ulgowy dla emerytów i rencistów oraz osób niepełnosprawnych

Dopołudniowy 25,00 zł. (scena duża)

20,00 zł. (scena kamer.)

Wieczorny 29,00 – 34,00 zł. (scena duża)

20,00 zł (scena kamer.)

Premiera studencko-senioralna - 15,00 zł

Ulgowy czwartek - 15,00 zł

Ułga obowiązuje w jeden czwartek każdego miesiąca określony w KALENDARZU Teatru.

Muzeum Okręgowe Ziemi Kaliskiej - www.muzeumwkaliszu.pl

Niedziela jest dniem nieodpłatnego zwiedzania we wszystkich oddziałach muzeum.

Wysokość opłat za zwiedzanie w oddziałach:

1. MOZK, ul. Kościuszki 12, Kalisz

2. Oddział Centrum Rysunku i Grafiki im. Tadeusza Kulisiewicza

3. Oddział Literacki - Dworek Marii Dąbrowskiej w Russowie

Bilet ulgowy dla seniorów po ukończeniu 65 r.ż. - 3,00 PLN

5. Rezerwat Archeologiczny w Kaliszu-Zawodziu

Bilet ulgowy dla seniorów po ukończeniu 65 r.ż. - 5,00 PLN

W ogrodach zoologicznych emeryci mają 50-procentową zniżkę.

Telewizja i radio

Z płacenia abonamentu radiowo-telewizyjnego zwolnione są m.in.:

- osoby, które ukończyły 75 lat (uprawnienie do zwolnienia od opłat ustala Poczta Polska SA na podstawie danych z rejestru PESEL)

- osoby, które ukończyły 60 lat oraz mają prawo do emerytury, której wysokość nie przekracza miesięcznie kwoty 50 proc. przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku poprzedzającym, ogłaszanego przez Prezesa GUS

- osoby, które mają prawo do zasiłku przedemerytalnego
- osoby posiadające prawo do świadczenia przedemerytalnego
- osoby, które otrzymują świadczenie pielęgnacyjne lub rentę socjalną z ZUS.
- niesłyszące, u których stwierdzono całkowitą głuchotę lub obustronne upośledzenie słuchu (mierzone na częstotliwości 2000 Hz o natężeniu od 80 dB
- niewidome, których ostrość wzroku nie przekracza 15 %
- osoby, które mają prawo do korzystania ze świadczeń pieniężnych (zasiłek stały, okresowy, celowy lub celowy specjalny) z pomocy społecznej
- osoby otrzymujące zasiłek dla opiekuna z pomocy społecznej
- inwalidzi wojenni i wojskowi
- kombatanci będący inwalidami wojennymi lub wojskowymi
- członkowie rodzin pozostali po kombatantach będących inwalidami wojennymi lub wojskowymi
- osoby, które zostały zaliczone do jednej z grup inwalidztwa i są ofiarami represji wojennych i okresu powojennego.

Aby uzyskać zwolnienie należy przedstawić na Poczcie dowód tożsamości oraz dokument uprawniający do zwolnienia oraz wypełnić wniosek. Nie muszą tego robić osoby, które ukończyły 75 rok życia.

Zwolnienie z opłat abonamentowych zobowiązane są zgłosić placówce pocztowej zmiany stanu prawnego lub faktycznego, które mają wpływ na uzyskanie zwolnienia, w terminie 30 dni od dnia, w którym taka zmiana nastąpiła. Zwolnienie od opłat przysługuje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym dopełniono formalności w placówce pocztowej. Odbiorniki muszą być zarejestrowane na osobę uprawnioną do zwolnienia.

Ulgi telekomunikacyjne

Rabat 50 procent na usługi telekomunikacyjne (przyłączenie do sieci i abonament) w TP przysługuje osobom z orzeczeniem znacznego stopnia niepełnosprawności w przypadku:

- choroby narządu wzroku
- zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu

Emeryci też płacą mniej za Internet

Jeśli w ciągu roku płaciłeś za dostęp do sieci, możesz skorzystać z tzw. ulgi podatkowej na zasadach ogólnych. Odliczenie od podatku przysługuje podatnikowi wyłącznie za okres 2 lat, nie więcej. Masz prawo odliczyć od dochodu wydatki na Internet **do** wysokości 760 zł w danym roku. Warunkiem jest jednak samodzielne złożenie zeznania rocznego. Jeśli rozliczenie z fiskusem pozostawisz ZUS-owi, nie możesz skorzystać z ulgi.

Taniej w aptece...

Na rynku są już apteki, które oferują specjalne rabaty dla emerytów - np. w wyznaczone dni tygodnia możesz wykupić leki z 5-10-proc. upustem. Warto więc przed wykupieniem recepty

zapytać w aptece czy i kiedy można skorzystać z takiej ulgi. Informacje o promocjach na leki pojawiają się też na stronach m.in.: www.apteka.senior.pl, www.kupnajtaniej.pl, www.eapteka.pl.

w sklepie

Na podobnych zasadach jak apteki rabaty dla seniorów oferują duże, sieciowe supermarkety. I tak na przykład w wyznaczony dzień tygodnia możesz skorzystać z rabatu na zakupy (np. 5-10 proc.) albo otrzymać dodatkowe punkty na karcie lojalnościowej, które później zamieniasz na prezenty.

ī w punktach usługowych

Emeryt może liczyć na ulgi również w niektórych punktach usługowych. Dlatego zanim wyciągniesz portfel, powinieneś zapytać, czy przypadkiem nie przysługuje ci zniżka. Wiele gabinetów dentystycznych, salonów fryzjerskich i kosmetycznych oferuje emerytom ulgi na wiele zabiegów, również upiększających i pielęgnacyjnych. Spore zniżki proponują emerytom również firmy sprzedające okulary korekcyjne oraz sprzęt rehabilitacyjny.

Taniej za wakacje i za rekreację

Emeryci i renciści tradycyjnie mogą liczyć na zniżki w domach wczasowych w miejscowościach mających status uzdrowisk. Zdarza się jednak, że zniżki te, zwykle w wysokości od 10 do 30 procent, dotyczą tylko pobytów poza sezonem turystycznym.

Opracowała:
Zdzisława Grajek
Barbara Bartosik
Grażyna Mazurek